

the base-sine SĒRJAS. 2. 41.

भुजवल (भुज + वल) m. N. pr. eines Autors Verz. d. Oxf. H. 292, a. 47. auch °भीम ebend.

भुजमध्य (भुज + म) n. Brust H. 223. HALĀJ. 2, 372. RAGH. 13, 73.

भुजमूल (भुज + मूल) n. Armwurzel, Achsel MBu. 8, 4334. — Vgl. भुजा मूल.

भुजशालिन् (भुज + शा) adj. mit kräftigen Armen versehen KATHĀS. 42, 78. — Vgl. ब्राह्मशालिन्.

भुजशिवर (भुज + शि) n. Schulter H. 388, Sch. HALĀJ. 2, 387.

भुजशिरम् (भुज + शि) n. dass. AK. 2, 6, 2, 29. H. 388.

भुजाकण्ठ (भु + क) = कण्ठक) m. Fingernagel H. 594.

भुजाग्र (भुज + अग्र, n. Hand: क्तिन्भुजाग्रा adj. f. R. 4, 28, 17. (क्तिन्भुजाग्रात्) ed. Bomb. 26, 17, Schulter HALĀJ. 2, 370.

भुजादल (भु + दल) m. = भुजदल Hand TRIK. 2, 6, 26.

भुजातर (भुज + अ) n. 1) der Zwischenraum zwischen den Armen (Schultern), Brust AK. 2, 6, 2, 28. H. 602. MBu. 8, 4777. RAGH. 3, 54, 19, 32. KATHĀS. 39, 230. अल्पभुजातरा adj. f. VIKR. 142. — 2) über die astron. Bed. des Wortes s. SIDDHĀNTAŚR. 2, 3, 5, 43.

भुजातराल (भुज + अ) = भुजातर 1. MĀLAV. 83.

भुजामध्य (भु + म) n. Ellbogen H. 390.

भुजामूल (भु + मूल) n. = भुजमूल Achsel ŚĀU. D. 60, 17.

1. भुजि (von 1. भुज् f. Umschlingung: शतं handertfach: शतभुजिभिः पूर्वो रत्तत RV. 4, 166, 8, 7, 13, 14. दश zehnfach: यदिस्विन्द्र पृथिवी दशभुजिः (स्यात्) wenn sie zehnmal so gross wäre 4, 32, 11.

2. भुजि (von 3. भुज्) UṆĀDIS. 4, 141. f. 1) Gewährung von Genuss, Gunst: आ सवँ सवितुर्वेद्या भगस्येव भुजिं ऊचे RV. 8, 91, 6, पृथ्वी. भुज्ये 10, 106, 4. — 2) coner. gewährend, Gönner; die Aṅvin werden angerufen: भुजि किरण्येशसा कवी गम्भीरवेयास RV. 8, 8, 2. — Nach TRIK. 4, 1, 67. H. 6. 169 und UṆĀVAL. m. Feuer. Was bedeutet aber अन्नभुजि in der Stelle: देवार्चनाप्रकार्याणि तत्रा गुर्वभियादनम् । कुर्वति सम्यगाचम्य तद्दन्नभुजिक्रियाम् || MĀRK. P. 34, 64?

भुजिङ्ग m. pl. N. pr. eines Volkes: मदभुजिङ्गा: MBu. 6, 349 (VP. 487). मदकलिङ्गा: ed. Bomb.

भुजिष्य (von 3. भुज्) UṆĀDIS. 4, 178 (proparox.) 1) adj. a) Nahrung gewährend oder überhaupt nutzbar: भुजिष्यं पात्रं निकितं गुक्त्वा यद्विर्भोगे अन्नवन्मातृमदः AV. 12, 1, 6. In der Stelle 20, 128, 4 ist wohl (nach ÇĀṆKU. ÇR. 12, 20, 4) zu lesen: यश्च पणिरभुजिष्यः Nichts gewährend, karg. — b) frei, unabhängig TRIK. 3, 3, 317. H. an. 3, 498 (अनधीन st. अन्नधीन zu lesen); MED. j. 97. — 2) m. a) Diener, Slave AK. 2, 10, 17. H. 360. H. an. MED. HALĀJ. 2, 210. Gefährte (सहाय) TRIK. — b) = कस्तसूत्रक eine um die Hand getragene Schnur H. an. MED. Hand und Schnur (कस्तसूत्रयोः) TRIK. — 3) f. आ a) Dienerin, Selavin H. an. MED. wohl überh. ein von Andern abhängendes, für Andere arbeitendes Frauenzimmer: दासीषु. भुजिष्यासु. गम्यासु JĀGĀ. 2, 290. MBu. 1, 3419. 3, 2586. 4, 77. 260 (an den drei letzten Stellen in Verbindung mit सैरिन्धी). RAGH. 6, 53. BUĀC. P. 3, 5, 20. 6, 1, 59. नीयमानभुजिष्यात्वम् (vgl. Schürz zu Megh. 32) zur Stellung eines unabhängigen Frauenzimmers geführt werdend MĀRKU. 61, 22. — b) Hure H. 533. H. an. MED.

भुजम् (wie eben) adj. etwa fruchtbar: गिरिर्न भुज्मा मधवत्सु पिन्विते यदा सुता अमन्दियुः er lässt (seine Gaben) quellen unter die Darbringenden, wie fruchtbares Hügel land (welches Wasser entsendet) VĀLAKH. 2, 2; vgl. die Parallelstelle: गिरिर्व प्र रसा अस्य पिन्विते ebend. 1, 2. Hiernach wird statt गिरिर्न भुजम् RV. 4, 63, 5 ebenfalls भुज्मा zu lesen sein.

भुज्यु (von 1. भुज्) UṆĀDIS. 3, 21. P. 7, 1, 1, Sch. 1) adj. biegsam, geschmeidig; vom lenksamen Wagen RV. 8, 22, 2. 46, 1. — 2) m. N. pr. eines Mannes, Sohnes des Tugra, welcher von den Aṅvin aus den Fluthen erretet wird, RV. 4, 112. 6. 20. 116. 3. पुवं भुज्युमर्षो निः संमुद्रादिभिर्ब्रह्मयुर्ब्रह्मिर्भैः 117, 14. 119. 4. 6, 62, 6. 7, 68, 7. 69, 7. 10. 40, 7. 63, 12. 143. 5. Bhuḡju Lāhijāni ÇAT. Ba. 14, 6, 2, 1. 2. — 3) f. vielleicht Vatter (vgl. भुजंग. 1. भोग) RV. 4, 27, 4. तरसंती न भुज्युः 10, 93, 8 (MÜLLER: doe). VS. 18, 42. — Nach UṆĀVAL. ist भुज्यु (von 3. भुज्) = भाएट Topf, Gefäss; nach UṆĀDK. im ÇKDR. = भोजन Speise; nach UṆĀDVY. im SĀMĀSHPTAS. ebend. = भोजन Gefäss und अग्नि Feuer.

भुज् m. N. pr. eines Mannes RĀGĀ-TAR. 8, 2430 (भुज् gedr.).

भुज्गुर n. N. pr. einer von Bhuḡja angelegten Stadt RĀGĀ-TAR. 8, 2432.

भुज्यार (भुज् + ई) N. eines von Bhuḡja errichteten Heilighums RĀGĀ-TAR. 8, 2433.

भुज् s. भुज्.

भुजिक KĀC. zu P. 4, 1, 79.

भुएट्, भुएट्टे DhĀRUP. 8, 24 (भरणोः VOP.: भृता, वृता). — Vgl. ऊएट्.

भुमन्यु m. N. pr. eines Sohnes des Bharata MBu. 1, 3712. fgg. 3785. f. des Dhrtarāshṭra 3748. — Vgl. भवमन्यु.

भुय m. N. pr. eines Mannes RĀGĀ-TAR. 6, 264. 296.

भुर, भुरैति, ते rasche und kurze Bewegungen machen (mit Armen, Hufen u. s. w.), zappeln, zucken: भुरत्तु ग्रावाणः pulsentur lapides RV. 10, 76, 6. ये यत्रभिः शकानां व्रजा भुरत्त गोनाम् 5, 6, 7. पुवं भुज्यु भुरमाणं विभिर्गतम् sich abarbeitend im Schwimmen 4, 119, 4. — intens. act. med.: क्तिरिषिप्रो वधसानाम् भुरित् vom züngelnden Feuer RV. 2, 2, 5. 10, 5. शोचं कुक्कासु क्तिरिषीषु भुरित् 10, 92, 1. निमिषि भुराणाः 2, 38, 8. शकाविव भुराणा तरेभिः 39, 3. शकवज्जभुरैति 5, 83, 5. — Aus der genaueren Bestimmung der Bed. ergibt sich, dass ein naher Zusammenhang mit भर nicht anzunehmen ist; richtig dagegen ist die Vergleichung mit πορρύρω. — Vgl. भुराण. भुरणि. भुरन्. भुरिणि.

— परि intens. unherzucken, vom Licht: अवास्या शिप्रुमतीरदोदेर्वमैव युत्सु परिभुराणाः RV. 4, 140, 10.

— सम् intens.: संभुराणास्तरुभिः RV. 5, 44, 5.

भुरज् viell. mit dem vorhergehenden verwandt; etwa sprudeln, brodeln: मघा माघी मधु वा प्रयायन्यत्सी वा पृत्तो भुरजस पृक्ताः RV. 4, 43, 5. = प्रायुवति ŚĀU.

भुरण (von भुर) adj. rührig (= भर्तृ Comm.): die Aṅvin RV. 4, 117. 41. 7, 67, 8. 10, 29, 1.

भुरण्य (von भुराण). ०वैति Naigh. 2, 14 (गतिर्कर्मन्. gāṇa काण्डाद् zu P. 3, 1, 27 (धारणपोषणयोः). 1) zucken, unruhig —, rührig sein: भुरण्यत्तं जनां अन्तं (पश्यति) RV. 4, 30, 6. दे इदस्य क्रमणे स्वर्दशो ऽभिष्याय मर्षो भुरण्यति 133, 5. कृशानुरस्तो मनसा भुरण्यत् 4, 27, 3. यत्रोमत्या भुरण्यथो यद्देव भिष्यथः in Bewegung sein 8, 9, 6. 10, 33, 9. — 2) in unruhige